

Nr 215.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående försäljning av Södermanlands regementes förutvarande mötesplats Malma hed m. m.; given Stockholms slott den 19 mars 1926.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

P. Albin Hansson.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 19 mars 1926.

Närvarande:

Statsministern SANDLER, statsråden OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, LINDERS, SCHLYTER, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Efter gemensam beredning med chefen för jordbruksdepartementet anholder chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Hansson att få underställa Kungl. Maj:ts prövning frågan angående försäljning av Södermanlands regementes förutvarande mötesplats Malma hed m. m. samt anför härvid följande:

Sedan till Kungl. Maj:t inkommit framställningar rörande försäljning av delar av Södermanlands regementes förutvarande mötesplats Malma hed eller av vissa å nämnda hed förefintliga byggnader, uppdrog Kungl. Maj:t genom beslut den 9 augusti 1923 åt arméförvaltningens fortifikations-

Bihang till riksdagens protokoll 1926. 1 saml. 183 häft. (Nr 215.)

departement att verkställa en allsidig utredning angående äganderätten och nyttjanderätten till den till ifrågavarande mötesplats hörande marken samt beträffande den framtida användningen av densamma och av därå uppförda, kronan tillhöriga byggnader, ävensom att därefter till Kungl. Maj:t inkomma med det förslag, vartill sådan utredning och andra under utredningens gång yppade omständigheter kunde föranleda.

I anledning härav uppdrog fortifikationsdepartementet den 13 december 1923 åt en nämnd, bestående av dåvarande krigsrådet M. Morton, arméförvaltningens domäntjänsteman ryttmästaren B. Grill, häradsskrivaren N. Ödman och distriktslantmätaren A. Gyllenbåge, att under Mortons ledning verkställa ifrågavarande utredning. Efter Mortons under arbetets gång timade frånfälle har detsamma letts av Gyllenbåge, och har denne den 23 januari 1926 till fortifikationsdepartementet överlämnat nämndens utredning och förslag i ämnet. Sedan fortifikationsdepartementet däröver inhämtat yttranden av chefen för fjärde arméfördelningen samt chefen för Södermanlands regemente, har departementet i skrivelse till Kungl. Maj:t den 15 februari 1926 framlagt resultatet av den sålunda verkställda utredningen. Med berörda skrivelse har departementet tillika överlämnat vissa av Gyllenbåge år 1924 upprättade kartor över Malma hed med vidliggande områden, vilka kartor torde få såsom bilagor fogas vid statsrådsprotokollet rörande detta ärende.

Redogörelse
angående
äganderätten
till den till
mötesplatsen
Malma hed
hörande
marken m. m.

I sin förenämnda skrivelse har fortifikationsdepartementet till en början lämnat en redogörelse för nämndens utredning beträffande äganderätten till den till Malma hed hörande marken m. m. Härutinnan har fortifikationsdepartementet anfört följande.

Malma hed, övningsplats för Södermanlands regemente sedan den 9 mars 1773, vore belägen inom Malmköpings köpings i Södermanlands län dels planlagda och dels icke planlagda område. Fastigheten, som hade stadsägogatur på grund av dess införlivande med köpingen den 1 januari 1924, vore avsatt av ägor till landsfiskalsbostället 1 mantal Malma nr 1 och 1 mantal rusthåll Malma nr 2, varifrån det definitivt skilts vid skatteköp av Malma nr 2 den 13 mars 1778. En den 9 september 1914 gjord framställning om hedens uppförande i jordeboken såsom en för sig bestående fastighet hade icke föranlett någon kammarkollegii åtgärd (res. den 21 juni 1923). Heden ägdes av Kungl. Maj:t och kronan utan åtkomst. Enligt domhavandens mening kunde dock lagfart därå meddelas ny ägare »på för handen varande omständigheter». Malma hed hade en areal av 24.74 hektar.

Malma hed disponerades av kronan med undantag av ett område om 2,338.9 kvadratmeter, vilket enligt kontrakt den 18 februari 1922 vore upplåtet till tomt för den av postanstaltens föreståndare J. A. Ljungh inköpta förra underofficersmässbyggnaden.

Enligt den nya stadsplanen för Malmköpings köping, fastställd av Kungl. Maj:t den 24 juli 1924, komme en del av heden att tagas i anspråk för dels byggnadskvarter och dels gator, i allt omfattande en remsa av cirka 60 meters bredd längs köpingen.

Enligt kungl. brev den 10 april 1885 hade uppförts ett sjukhus för Södermanlands regemente »å mötesplatsen». Detta sjukhus hade kommit att till

sin huvudsakliga del ligga på den då förhyrda delen av landsfiskalsbostället Malma nr 1. Så hade ock blivit fallet med en mindre, sjukhuset tillhörande uthusbyggnad.

Över Malma hed användes utfartsvägar för Malma nr 1 och nr 2. Även hemmanen Malmakvarn, Siggenäs, Rosmossen och en del lotter i Hosjö by m. fl. använde befintliga vägar över heden, ehuru enligt uppgift utan rättighet härtill.

Heden sammanhänge med de öster därom belägna s. k. Ravintomterna.

Ägora nr 88—103 enligt 1831 års beteckning för tomterna i Malmköping hade utgjort tomter i stadsplan före den 24 juli 1924, då de på grund av terrängförhållanden därifrån uteslutits. Kronan hade lagfart å nämnda ägor.

Vid framdragandet av Mellersta Södermanlands järnväg hade härtill av ägora exproprierats 50,8 ar; ägora delades av järnvägen i en västlig och en östlig remsa. Den på västra sidan av järnvägen belägna delen av Ravintomterna utgjordes av ägora nr 88—98 jämte delar av nr 99—102 och hade en areal av 1.2930 hektar. Denna del sammanhängde med Malma hed.

Den på östra sidan av järnvägen belägna delen av Ravintomterna utgjordes av ägan nr 103 och delar av ägora nr 99—102 samt hade en areal av 0.8870 hektar. Området upptogs nu av två bostadslägenheter, den norra med lokalamnet »gården nr 112» och den södra med lokalamnet »gården nr 109». Den norra vore bebyggd med ett bostadshus samt hyrdes av förre regementsskräddaren C. A. Bergström, vilken därstädes uppfört ett mindre avträdeshus av egna medel; den södra vore bebyggd med ett bostadshus och en vedbod samt hyrdes av korpralsänkan Gerda Hoffer.

Ägan nr 104 enligt 1831 års beteckning för tomterna i Malmköping låge utom köpingens plan som enklav inom Malma nr 2. Kronan hade lagfart å fastigheten, som nu beräknats innehålla 0.4020 hektar.

Tomten nr 71 enligt 1831 års beteckning låge inom köpingens planlagda område. För tomtreglering hade ett mindre område frånbytt mot vederlag av nedan nämnda ägan Brunnsгатumarken. Kronan hade lagfart å tomten, vilken i beskrivningen till 1831 års karta angäves innehålla 9,424 kvadratmeter eller 3,323 kvadratmeter och efter förenämnda byte skulle innehålla 3,202 kvadratmeter. Enligt nu gällande plan för köpingen skulle tomten disponeras dels till gatumark och dels för tomtmark.

Ägan Brunnsгатumarken, tillkommen vid den 19 januari 1921 fastställd avstyckningsförrättning på grund av förenämnda byte angående tomten nr 71¹⁸³¹, vore belägen invid sistnämnda tomt inom köpingsplanen. Kronan hade lagfart å ägan, som innehölle 157 kvadratmeter. Hela ägan komme att enligt den för köpingen gällande planen ingå med vidliggande ägor såsom tomtmark.

Ägan Malma mötesplats utvidgning nr 1 eller Kofva Stora 1² i Lilla Malma socken vore avsöndrad från $\frac{1}{2}$ mantal Kofva Stora 1¹ med en areal av 0.89 hektar och infastad för kronan. Efter rågångsförrättning år 1924 hade denna areal dock befunnits vara 1.8120 hektar. Stamhemmanet använde hävdad väg över lägenheten, vilken själv ej ägde utfartsväg. Avståndet till köpingen vore 1,5 kilometer.

Enligt uppgift från häradsskrivaren N. Ödman besvärades lägenheten tillsammans med nedan upptagna ägan Malma mötesplats utvidgning nr 2 av torrläggnings- och tilläggsån sålunda:

Annuiteter uträknade	Ägan nr 1		Ägan nr 2		Summa	
	kronor		kronor		kronor	
för åren 1924—1926	4	45	18	51	22	96
» » 1927—1948	6	37	26	50	32	87
» året 1949	5	97	24	82	30	79
» åren 1950—1951	1	92	7	99	9	91
» året 1952	1	75	7	27	9	02

Ägan *Malma mötesplats utvidgning nr 2* — å kartan benämnd lägenheten Malma 1³ — vore avsöndrad från under landsfiskalsbostället 1 mantal Malma nr 1 lydande ägan Malma 1² med en areal av 3.27 hektar samt infastad för kronan. Ägan vore belägen inom Malmköping men utom dess plan och saknade utfartsväg. Säsom nyss nämnts, vore även denna äga besvärad av torrlägnings- och tillägglån. Vid år 1924 skedd rågångsförättning hade ägan Malma mötesplats utvidgning nr 2 befunnits innehålla i areal 2.9770 hektar.

Tomten nr 7 enligt 1831 års beteckning för Malmköping, i 1884 års plan benämnd nr 10, vore gammal tomt inom nu gällande plan i köpingen och tillhörig Kungl. Maj:t och kronan på enahanda sätt, som förut vore angivet beträffande Malma hed. Tomten vore i 1831 års beskrivning angiven innehålla en areal av 4,934 kvadratalnar eller 1,739.77 kvadratmeter. Vid nu skedd kartläggning hade tomtens befunnits innehålla endast 1,718 kvadratmeter. På tomtens östra del funnes dels det till landstormen hörande »gamla beklädnadsförrådet» och dels ett uthus, tillhörigt ägaren av vidliggande tomt nr 9a2¹⁹¹⁴ J. E. Pettersson, vilkens rätt att hava huset på tomt nr 7 vore temporär.

Över tomt nr 7 vore nu dragen en gata, kallad Plevnavägen, jämväl upptagen i gällande plan för köpingen. Enligt uppgift av representanter för köpingen skulle gatan hava tillkommit såsom ersättning för köpingens förut havda rätt till väg över numera »förrådstomten nr 1», vilken väg avstängts vid tiden för förrådsbyggnadernas tillkomst.

Tomten nr 24 enligt 1831 års beteckning för Malmköping eller nr 20 enligt 1884 års plan vore likaledes gammal tomt i köpingen och ägdes av Kungl. Maj:t och kronan under lika förhållanden som Malma hed. Enligt 1831 års beskrivning innehölle tomtens 4,850 kvadratalnar eller 1,710.16 kvadratmeter. På tomtens funnes 2 boningshus och 2 uthus, innehavda av förrådsförvaltaren.

Utredningsnämndens förslag i fråga om övningsfältets framtida användning m. m.

Fortifikationsdepartementet har härefter lämnat en redogörelse för utredningsnämndens förslag beträffande övningsfältets jämte därå befintliga byggnaders framtida användning. I detta avseende har departementet framhållit följande.

Beträffande områdena i allmänhet hade nämnden uttalat, att kronan ej syntes hava bruk för desamma, utom beträffande möjligen behöflig tomt för landstormsförråd. Med hänsyn därtill och till den låga hyresstandarden å orten samt till att bostads- och uthus å de bebyggda fastigheterna vore i bristfälligt skick, torde enligt nämndens åsikt dessa fastigheter i kronans ägo endast åsamka förluster. Så bleve jämväl förhållandet, därest de obebyggda fastigheterna behölles i kronans ägo för tomtupplåtelser, dels på grund av den ringa byggnadsfrekvensen och dels till följd av den omständigheten, att Malmköpings köping ägde vidliggande god tomtmark, varmed den för lång tid framåt kunde möta eventuell byggnadsverksamhet samt följaktligen skulle kunna bjuda kronan konkurrens i detta avseende. Nämnden ansåge det därför vara för kronan fördelaktigast att nu avyttra fastigheterna.

Sjukhusbyggnaden vore en byggnad i två våningar och vind, med väggar av timmer på sockel av tuktad granit och under yttertak av galvaniserad plåt på takstomme av sparrar och bräder. Det tillhörande uthuset vore en envåningsbyggnad med ytterväggar av resvirke och enkla bräder på stensockel. Dessa byggnader hade vid värdering i april månad 1923 befunnits hava ett värde av 14,000 kronor under förutsättning av deras kvarstående samt av 10,000 kronor, därest de skulle rivras och bortföras.

Den för byggnadernas värdering anlitate ingenjören G. Sällström hade, då något större byggnadsföretag ej vore att paräkna i närheten av etablissemanget och byggnadens värde minskades med varje år, föreslagit en försäljningssumma, under förutsättning av byggnadernas kvarstående å nuvarande plats, oberäknat tomtvärdet, av 12,000 kronor. Härtill hade nämnden anslutit sig samt tillika ansett, att byggnaderna borde försälas tillsammans med tomt, som på grund av byggnadernas läge borde bildas av 0.3380 hektar att avsondras från ägan Malma hed och 0.2756 hektar såsom avsondring från landsfiskalsbostället 1 mantal Malma nr 1. Vidkommande sistnämnda avsondring föresloge nämnden den åtgärd, som nedan vore angiven under »lägenheten Kofva Stora 12» och »ägan Malma mötesplats utvidgning nr 2». Denna tomt hade enligt nämndens uppskattning ett värde av 1,500 kronor, och borde densamma jämte byggnaderna säljas för 13,500 kronor.

Södermanlands läns landstings småskolelärarynnesseminariums styrelse hade gjort framställningar rörande förvärvande av ifrågavarande byggnader med tomt. Ett i april månad år 1923 avgivet anbud å »sjukhuset» lydde å 10,000 kronor. Enligt vad fortifikationsdepartementet inhämtat, kunde det emellertid antagas, att den nu ifrågasatta försäljningssumman av 13,500 kronor för byggnader och tomt komme att erhållas.

Ägan Malma hed, ägora nr 88—98 jämte de kronan tillhöriga delarna av ägora nr 99—102, belägna mellan Malma hed och järnvägsområdet, tomten nr 71¹⁸³¹ med vidliggande ägan Brunnsgatemarken samt ägan nr 104 skulle enligt nämndens förslag försälas till Malmköpings köping för sammanlagt 26,683 kronor, varav, enligt verkställd värdering, 8,683 kronor avsåges utgöra ersättning för skog. Från nämnda områden skulle vid försäljningen undantagas dels 0.3380 hektar, avsedda att ingå i tomten för det förra sjukhuset enligt ovan angivna förslag, dels ock 0.1363 hektar, avsedda att av kronan behållas för att ingå i tomt för förrådshus. Skulle förrådshustomt icke komma att bildas, borde köpingen få förvärva jämväl dessa 0.1363 hektar för 1,363 kronor.

Beträffande *tomten nr 7¹⁸³¹ eller 10¹⁸⁸⁴* hade ingenjören K. G. Wennerström anmält sig såsom spekulant liksom även köpingen. Nämnden hade föreslagit, att från tomten undantoges ett område om 0,0392 hektar, avsett att ingå i förrådshustomt, samt att för fastighetsbildningens ordnande återstoden av tomten hembjödes köpingen för ett pris av 1,131 kronor. Skulle förenämnda område om 0,0392 hektar ej komma att undantagas, borde densamma hembjudas köpingen för ett pris av 392 kronor.

Å *tomten nr 24¹⁸³¹ eller 20¹⁸⁸⁴* hade förrådsförvaltaren N. C. Cederlund avgivit anbud, däruti han anhållit att få köpa fastigheten efter det värde, den vid värdering kunde befinnas äga. Densamma vore taxerad till 18,000 kronor. Utredningsnämnden ansåge, att taxeringsvärdet, som åsatts under kristiden, vore för högt och att verkliga värdet med hänsyn till åbyggnadernas beskaffenhet kunde beräknas vara 15,000 kronor. Nämnden hade föreslagit, att fastigheten måtte få säljas för sistnämnda summa.

Å *ägan nr 103 ä och ö samt delar av ägora nr 99—102, belägna öster om järnvägsområdet, funnes, som förut nämnts, två bostadslägenheter.* Nämnden hade därför föreslagit, att detta område uppdelades i två fastigheter.

vardera om cirka 1,600 kvadratmeter, och med förbehåll om nödig gatumark, att försäljas, den norra till nuvarande hyresgästen, före regementsskräddaren C. A. Bergström till ett pris av 2,000 kronor och den södra till den därstädes boende hyresgästen, korpralsänkan Gerda Hoffer till ett pris av 2,500 kronor. Nämnden hade upplyst, att dessa lägenheter vore åsatta taxeringsvärden, som syntes nämnden oskäligen, den norra 3,500 kronor och den södra 6,500 kronor.

Lägenheten Malma mötesplats utvidgning nr 1 eller Kofva Stora 1² i Lilla Malma socken hade saluvärderats till 262 kronor och *ägan Malma mötesplats utvidgning nr 2* inom Malmköpings köping till 595 kronor. Å dessa ägor tillhopa hade löjtnanten C. Forsberg ingivit köpeanbud å 500 kronor. Med hänsyn till dessa ägors beskaffenhet torde högre anbud ej kunna förväntas. Värderingsnämnden hade emellertid ansett sig böra föreslå, att, för den händelse förenämnda förslag angående sjukhustomten och nedan angivna förslag till förrådshustomt bleve tillämpade, dessa båda ägor lämnades domänstyrelsen såsom vederlag för till sjukhustomt intagna 0,2756 hektar och i förrådshustomten ingående 0,0320 hektar av landsfiskalsbostället 1 mantal Malma nr 1. Härigenom kunde ägorna i fråga komma under skogskultur, vartill de bäst syntes lämpa sig, och saknade av utfartsväg bleve utan betydelse, alldenstund boställets ägor angränsade.

Förrådshustomten. De nuvarande förrådsbyggnaderna vore belägna inom kvarteret Tyghuset enligt nu gällande stadsplan. Enligt nyligen skedd tomtindelning vore kvarteret indelat i två tomter, nr 1, varå förrådshusbyggnaderna vore belägna, och nr 2, J. E. Petterssons tomt.

Tomten nr 1 omfattade 1,363 kvadratmeter av ägan Malma hed, 392 kvadratmeter av tomten nr 7¹⁸³¹, båda tillhöriga kronan och lydande under arméförvaltningen, 320 kvadratmeter av landsfiskalsbostället 1 mantal Malma nr 1, tillhörigt kronan och lydande under domänstyrelsen, 1,957 kvadratmeter av ägan Förrådshustomten nr 1 samt 12 kvadratmeter av 1 mantal Malma nr 2, ägare Malmköpings köping, och 152 kvadratmeter av tomten nr 9a2, tillhörig J. E. Pettersson. För ordnandet av frågan om tomt för landstormsförråd måste kronan sålunda tillösa sig sistnämnda tre områden om tillsammans 2,121 kvadratmeter, vilkas värde av värderingsnämnd uppskattats till en krona per kvadratmeter. Härjämte torde kronan böra bekosta flyttningen av ett svinhus å det från tomten 9a2 tagna området, vilket torde belöpa sig till en kostnad av 350 kronor.

Det av landsfiskalsbostället Malma nr 1 i tomten ingående området 320 kvadratmeter, värderat till 320 kronor, ansåges böra komma under arméförvaltningens disposition på det sättet, att lägenheten Malma mötesplats utvidgning nr 1 eller Kofva Stora 1² samt ägan Malma mötesplats utvidgning nr 2, värderade till ett sammanlagt belopp av 857 kronor, lämnades domänstyrelsen i vederlag mot avståendet av såväl nämnda tomt del som även för här ovan berörda markområde av bostället, förslaget till tomt för sjukhuset. Skillnaden i värdesummorna å respektive bytesföremål ansåges ej hava betydelse, alldenstund det i sjukhustomten ingående området av bostället icke i domänstyrelsens hand hade det nu för försäljning av den ordnade tomten åsatta å-priset. Vidare skulle detta förslag medföra inlösen för tomtbildningen i kvarteret av 256 kvadratmeter utav ägan Förrådshustomten nr 1, vilka komme att ingå i tomten nr 2.

Detta vore utredningsnämndens ena förslag till ordnande av tomtfrågan för landstormsförrådet.

Såsom ett andra alternativ hade nämnden upptagit ett förvärv för lantförsvarets räkning av hela kvarteret Tyghuset. Därmed bleve följande omständigheter förenade: bibehållandet av 1,363 kvadratmeter av ägan Malma

hed och 392 kvadratmeter av tomten nr 7¹⁸³¹, byte beträffande från landsfiskalsbostället Malma nr 1 ingående 320 kvadratmeter, inlösen av 2,213 kvadratmeter från Malmköping tillhöriga ägan Förrådstomten nr 1 till ett pris av 2,213 kronor jämte av samma ägare från 1 mantal Malma nr 2 ett område av 12 kvadratmeter till ett pris av 12 kronor samt inlösen av J. E. Pettersson och hans hustru Karolina Pettersson tillhöriga, till 15,000 kronor offererade fastigheten nr 9a2. I sistnämnda fallet vore husflyttningen, som ovan nämnts, onödig. Nämnden ansåge Petterssons tomt vara väl belägen och lämplig såsom bostad för förrådsvakten. Å tomten finnes uppfört bostadshus i två våningar, vardera innehållande kök och tvenne rum samt förstuga ävensom skafferier i en utbyggnad å ena gaveln. Detsamma hade av sakkunnig värderingsman värderats till 12,000 kronor. Vidare finnes uthus, värderat till 850 kronor, och förutnämnda svinhus, värderat till 350 kronor. Från ägaren föreläge försäljningsanbud, gällande till den 31 december 1926.

Kronan tillhöriga byggnader. I en vid fortifikationsdepartementets skrivelse fogad bilaga hade intagits en av chefen för Södermanlands regemente uppgjord förteckning över kronans byggnader å Malma hed eller därinvid, varuti såsom särskilda rubriker upptagits regementschefens förslag till deras framtida disponerande. Detta förslag hade utredningsnämnden för sin del gillat. I förteckningen angäves även försäljningsvärden, beräknade under förutsättning av bortflyttning i samband med försäljningen.

Malmköpings köping hade erbjudit sig att inköpa samtliga i förteckningen under A och B upptagna byggnader till ett pris av 17,500 kronor. Dessa byggnader hade ett saluvärde av 17,857 kronor 79 öre. Anbudet gällde efter förlängning intill den 1 juli 1926 och hade tillstyrkts av regementschefen.

I en inlaga till utredningsnämnden hava ombud för Malmköping närmare utvecklat, huru från köpingens sida frågan om förvärvandet för dess räkning av angivna delar av Malma hed m. fl. områden betraktades. Ur nämnda inlaga tillåter jag mig återgiva följande.

Malmköpings samhälle hade måst utformas i kanterna av det område, som under köpingens hela tillvaro disponerats av Södermanlands regemente. Stadsplanebildnen hade givetvis härigenom blivit synnerligen oförmånlig. Sedan numera hela Malma hed inkorporerats med köpingen, och då genom regementets förflyttning erforderlig mark blivit disponibel, hade denna olägenhet ansetts böra kunna avhjälpas. Kungl. Maj:t hade även — efter vederbörande myndigheters hörande och dessas tillstyrkan — den 24 juli 1924 fastställt ny stadsplan för köpingen, vari — särskilt med hänsyn till den erforderliga nya huvudtrafikleden genom köpingen — en betydande del av Malma hed intagits. Såväl för nämnda stadsplans förverkligande som ock för möjliggörande av ytterligare framtida förbättring av stadsplanebildnen vore det av största vikt för samhället att erhålla disposition av Malma hed i dess helhet.

Det till inköp ifrågasatta markområdet, vars areal torde uppgå till 25 å 26 hektar, vore till omkring en tiondedel beväxt med skog, vars värde till viss del nedsattes genom förefintligheten av spik i nedersta stocklängden. I köpingens hand kunde skogen endast delvis komma att ekonomiskt nyttiggöras, enär densammans bibehållande vore synnerligen önskvärt såväl ur natursynpunkt som ock såsom skydd mot norr. Marken utgjordes i sin helhet av steril, stenblandad mosand och torde ur odlingssynpunkt närmast vara att hänföra till impediment. För byggnadsändamål skulle däremot en stor del av sagda område lämpa sig, under det att vissa delar på grund av svåra terrängförhållanden icke kunde tänkas bliva bebyggda.

Inlaga från
ombud för
Malmköpings
köping.

Södermanlands regementes år 1921 verkställda förflyttning från köpingen hade varit ett hårt slag för detta lilla samhälle, som under sin 140-åriga tillvaro alltmera vuxit samman med och inrättat sig för regementet. Så hade exempelvis den år 1907 öppnade järnvägen planerats och färdigställt enligt de av vederbörande myndigheter med hänsyn till regementsförläggningen föreskrivna förstärknings- och specialanordningarna, vilka tillskyndat banans huvudintressent, Malmköping, avsevärda eljest icke nödiga kostnader; vatten- och belysningsanordningar hade även inrättats efter de militära kraven o. s. v. Regementsförflyttningen innebure sålunda betydande ekonomiska förluster för köpingen, som likväl icke hemställt om och självfallet icke heller fått kompensation härfor i någon form. Emellertid syntes denna omständighet kunna framföras såsom ett ytterligare skäl för ett välvilligt bedömande av köpingens önskan att till ett efter förhållandena lämpat moderat pris få förvärva i det föregående angivna markområdena.

Arméförelt-
ningens
fortifikations-
departements
yttrande.

För egen del har arméförvaltningens fortifikationsdepartement i ärendet anfört följande.

Fortifikationsdepartementet funne sig böra uttala sin anslutning till det av utredningsnämnden uppgjorda förslaget. Det syntes departementet, som skulle detsamma på ett synnerligen lyckligt sätt lösa frågan, med tillgodoseende av såväl kronans ekonomiska bästa som de andra allmänna intressen, vilka berördes av frågans lösning. Det måste nämligen anses vara av allmänt intresse, att Malmköpings köping genom förvärvande av huvuddelen av ifrågavarande områden finge möjlighet att genomföra den nya stadsplanen, liksom även att Södermanlands läns landstings småskoleläraryrkesseminarium erhöle den möjlighet till erforderlig lokalutvidgning, som förslaget erbjöde. Och genom den tredje huvudpunkten i förslaget, förrådshestomstens bildande, tillgodosåges på tillfredsställande sätt behovet av plats för landstomsförråd. I fråga om de därvidlag föreliggande båda alternativen hade regementschefen förordat alternativ II, och arméfördelningschefen hade icke erinrat något däremot. Detta alternativ syntes även departementet obetingat böra äga företräde framför alternativ I, såväl med hänsyn till därmed förenade fördelar i fråga om förrådets bevakning som även till kronans ekonomiska fördel. Då i allt fall för försvarets räkning en fastighet i Malmköping skulle behållas i kronans ägo, syntes det fördelaktigt, att den komme att omfatta hela det ifrågavarande välbelägna kvarteret och ej endast den enligt alternativ I ifrågasatta delen därav.

I fråga om byggnaderna ansåge departementet, att köpingens förberörda anbud borde antagas. Om så skedde och vid bifall till det föreliggande förslaget i övrigt, bleve samtliga byggnader disponerade. De under A och B i ovan omförmälda förteckning upptagna byggnader komme att inköpas av köpingen. De under C upptagna borde stå till disposition för något kronans ändamål. Byggnaderna under D skulle bibehållas såsom förrådslokaler. De under E och F angivna åtföljde fastigheter, som försålles.

En del av ifrågavarande fastigheter tillhörde förenade mötespassevolanskassornas fond. I vad försäljningsfrågan berörde dessa fastigheter hade fortifikationsdepartementet samrätt med arméförvaltningens intendentsdepartement.

Inflytande försäljningsmedel syntes i första hand böra få användas till föreslagna fastighetsförvärv och till bestridande av de kostnader i övrigt, som kunde uppkomma vid förslagets genomförande, samt återstoden tillgodoföras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål utom den del, som belöpte å de fastigheter, vilka tillhörde förenade mötespassevolanskassornas fond, vilken del borde tillgodoföras nämnda fond.

På grund av vad sålunda anförts hemställde fortifikationsdepartementet, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva.

att en förr såsom sjukhus för Södermanlands regemente använd byggnad, belägen vid nordvästra gränsen av den kronan tillhöriga ägan Malma hed inom Malmköpings köping i Södermanlands län, finge, jämte å departementets skrivelse bilagd karta utmärkt tomt om 0.6136 hektar, därav 0.3380 hektar av ägan Malma hed och 0.2756 hektar av landsfiskalsbostället 1 mantal Malma nr 1, för en köpeskilling av 13,500 kronor försäljas till Södermanlands läns landsting;

att ägan Malma hed — med undantag av dels nyssberörda område om 0.3380 hektar, dels ett område om 0.1363 hektar, beläget vid hedens nordvästra hörn och avsett att ingå i tilltänkt kronans förrådshustomt, dels ock å heden befintliga byggnader — ävensom ägorna nr 88—98 jämte delar av ägorna nr 99—102, kallade Ravintomterna och belägna mellan Malma hed och Mellersta Södermanlands järnvägs område, tomten nr 71 enligt 1831 års beteckning med vidliggande ägan Brunngatemarken samt ägan nr 104, alla belägna inom Malmköpings köping i Södermanlands län, finge för en köpeskilling av 26,683 kronor försäljas till nämnda köping;

att tomten nr 7 enligt 1831 års beteckning, belägen inom Malmköpings köping, finge — med undantag av ett å bilagd karta utmärkt område å tomtens östra del, omfattande 0.0392 hektar och avsett att ingå i tilltänkt kronans förrådshustomt — likaledes försäljas till nämnda köping för en köpeskilling av 1,131 kronor;

att tomten nr 24 enligt 1831 års beteckning inom Malmköpings köping finge under hand försäljas för en köpeskilling av 15,000 kronor;

att kronan tillhöriga ägan nr 103 ä och ö samt delar av ägorna nr 99—102, belägna öster om Mellersta Södermanlands järnvägs område, finge under hand försäljas för en köpeskilling av tillhoppa 4,500 kronor;

att för bildande av tomt för kronan tillhöriga förrädsbyggnader inom Malmköpings köping, omfattande kvarteret Tyghuset därstädes, finge ej mindre från domänstyrelsens till fortifikationsdepartementets förvaltning överflyttas å bilagd karta utmärkt område om 320 kvadratmeter än även av köpingen för en köpeskilling av tillhoppa 2,225 kronor inköpas följande å samma karta utmärkta områden, nämligen dels av 1 mantal Malma nr 2 ett område om 12 kvadratmeter, och dels av Förrådstomten nr 1 två områden, det ena om 1,957 kvadratmeter och det andra om 256 kvadratmeter, samt av ägaren till tomten nr 9 a 2 inom köpingen sistnämnda tomt för en köpeskilling av 15,000 kronor;

att å bilagd karta utmärkta lägenheten Malma mötesplats utvidgning nr 1 eller Kofva Stora 1² i Lilla Malma socken av Södermanlands län samt ägan Malma mötesplats utvidgning nr 2 inom Malmköpings köping finge överlåtas från fortifikationsdepartementets till domänstyrelsens förvaltning såsom ersättning för ovan angivna områden av 1 mantal Malma nr 1, nämligen dels ett område om 0,2756 hektar, avsett att ingå i tomt till Södermanlands regementes förra sjukhusbyggnad, och dels ett område om 0.0320 hektar, avsett att ingå i förrådshustomt;

att de å en fortifikationsdepartementets skrivelse bilagd förteckning över kronan tillhöriga byggnader å eller invid Malma hed under A och B angivna byggnader finge försäljas till Malmköpings köping för en köpeskilling av 17,500 kronor; samt

att av de utav ifrågavarande försäljningar inflytande medel finge bestridas såväl med försäljningarna förenade kostnader för kronan som kostnaderna för ifrågavarande inköp för kronans räkning, varefter återstoden skulle tillgodoföras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål med

undantag av de medel, som inflöte för försålda fastigheter tillhörande förenade mötespassevolanskassornas fond, vilka medel skulle tillgodoföras nämnda fond.

Yttrande
av domän-
styrelsen.

Domänstyrelsen, som anmodats yttra sig i ärendet, har anfört följande.

Förevarande förslag rörande användande av Södermanlands regementes förra mötesplats Malma hed innebure, bland annat, att, å ena sidan, från domänverkets förvaltning och landsfiskalsbostället 1 mantal krono Lilla Malma nr 1 skulle med ett åsatt värde av tillhoppa 993 kronor överlämnas dels ett område om 0.0320 hektar för bildande av tomt för kronan tillhöriga förrådsbyggnader, dels ock ett område om 0.2756 hektar för utvidgning av en tomt, varå vore belägen en såsom sjukhus använd byggnad; samt att, å andra sidan, till domänverkets förvaltning skulle, såsom vederlag för avståendet av omförmälda två områden, överlätas, med ett beräknat värde av tillhoppa 857 kronor, dels lägenheten Malma mötesplats utvidgning nr 1 eller Kofva Stora 1² om 1.3120 hektar i Lilla Malma socken, dels ock Malma mötesplats utvidgning nr 2 om 2.9770 hektar inom Malmköpings köping.

Styrelsen, som i ärendet infortrat yttranden från vederbörande skogsstatstjänstemän, funne sig icke kunna tillstyrka, att ifrågavarande överlåtelse av områden från bostället skedde mot vederlag av lägenheten Malma mötesplats utvidgning nr 1 och ägan Malma mötesplats utvidgning nr 2, enär behov för domänverket eller bostället av överförandet av dessa ägor under domänverkets förvaltning icke syntes föreligga. Däremot hade styrelsen för sin del intet att erinra mot att förutnämnda två områden om tillsammans 0.3076 hektar finge från landsfiskalsbostället för ovan angivna ändamål avstås mot en ersättning av 993 kronor under villkor, att bostället härför icke förorsakades några kostnader.

Skrivelse
från ombud
för Malm-
köpings
köping.

Sedermera hava ombud för Malmköpings köping i en till chefen för försvarsdepartementet ingiven skrift meddelat, att köpingen vore villig att för ett belopp av 993 kronor inköpa de tvenne markområden — lägenheten Malma mötesplats utvidgning nr 1 och ägan Malma mötesplats utvidgning nr 2 — för vilka domänstyrelsen icke funnit sig kunna tillstyrka överlåtelse till domänverket i utbyte mot de två områden om tillsammans 0.3076 hektar, som skulle avstås av landsfiskalsbostället 1 mantal Malma nr 1. Med framhållande härjämte av betydelsen utav försäljningsfrågans snara avgörande ej mindre för köpingen än även för statsverket — för det sistnämnda ur synpunkten av byggnadernas fortgående förfall — hava köpingens ombud hemställt, att ärendet måtte föreläggas redan innevarande års riksdag.

Förnyat
yttrande av
arméförvalt-
ningens
fortifikations-
departement.

Uti med anledning härav avgivet yttrande den 11 mars 1926 har arméförvaltningens fortifikationsdepartement tillstyrkt, att lägenheterna Malma utvidgning nr 1 och Malma utvidgning nr 2 måtte försäljas till Malmköpings köping för en köpeskilling av 993 kronor, samt att detta belopp måtte tillgodoföras domänstyrelsen såsom ersättning för de två områden om tillsammans 0.3076 hektar, som skulle avstås av landsfiskalsbostället 1 mantal Malma nr 1. Fortifikationsdepartementet har tillika förklarat sig kunna vitsorda vad köpingens ombud anfört rörande önskvärdheten utav att försäljningsfrågan kunde föreläggas den nu församlade riksdagen.

Departements-
chefen.

Sedan Södermanlands regemente inflyttat i nytt kasernetablissemang vid Strängnäs, är regementets förutvarande mötesplats Malma hed — med

undantag för den mark, som erfordras för bildande av tomt för landstomsförrådet i Malmköping — icke längre behöfelig för militära ändamål. Icke heller torde mötesplatsen behöva tagas i anspråk för annat statsändamål. Vid sådant förhållande och med hänsyn till de betydande allmänna intressen, som, enligt vad av den förut lämnade redogörelsen torde framgå, kunna tillgodoses genom försäljning av här ifrågavarande fastigheter på sätt arméförvaltningens fortifikationsdepartement hemställt, finner jag mig böra tillstyrka berörda förslag. I avseende å skäligheten av de föreslagna försäljningsprisen för markområden och byggnader hänvisar jag till vad därutinnan anförts av utredningsnämnden och fortifikationsdepartementet. Såsom villkor för försäljningarna torde böra gälla, att köparna ikläda sig alla för avsöndring och lagfart erforderliga kostnader.

Av förenämnda, i bilaga till fortifikationsdepartementets skrivelse under rubrikerna A och B upptagna byggnader, vilka avses att försäljas till köpingen, hava de flesta ett mycket ringa värde. Bland de större byggnaderna märkas fem lägerhyddor, var och en åsatt ett värde av omkring 1,730 kronor.

I fråga om bildandet av tomt för landstomsförrådet har, såsom av den förut lämnade redogörelsen närmare framgår, utredningsnämnden avgivit alternativa förslag. I likhet med myndigheterna ansluter jag mig till det av dessa förslag, enligt vilket tomten skulle komma att bestå av hela kvarteret Tyghuset. Mot de föreslagna köpeskillingsbeloppen för de fastigheter, som i sådant syfte skulle av kronan förvärfvas, har jag icke funnit anledning till någon erinran.

Såsom ersättning för de under domänstyrelsens förvaltning hörande områden, som avses att ingå i markförsäljningen eller överflyttas till fortifikationsdepartementets förvaltning, torde ett belopp av 993 kronor böra tillgodoföras statens domäners fond. Såväl detta belopp som ock uppkommande försäljningskostnader ävensom kostnaderna för de föreslagna fastighetsförvärven torde få bestridas av de genom försäljningarna inflytande medlen, och torde återstående försäljningsmedel böra tillgodoföras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål, i den mån desamma icke, såsom hänförande sig till fastigheter, tillhörande förenade mötespassevolanskassornas fond, böra komma sistnämnda fond till godo.

Då det, såsom förut nämnts, ur flera synpunkter är av vikt, att förevarande ärende med det snaraste upptages till avgörande, torde framställning i ämnet böra avlätas redan till innevarande års riksdag

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att ett område om 0.6136 hektar, därav 0.3380 hektar av ägan Malma hed inom Malmköpings köping i Södermanlands län och 0.2755 hektar av det under domänstyrelsens förvaltning stående landsfiskalsbostället 1 mantal Malma nr 1 i samma län, jämte å området befintlig sjukhusbyggnad

må för en köpeskilling av 13,500 kronor försäljas till Södermanlands läns landsting,

att ägan Malma hed — med undantag av dels nyssnämnda område om 0.3380 hektar, dels ett område om 0.1363 hektar, beläget vid hedens nordvästra hörn och avsett att ingå i en tilltänkt tomt för landstormsförråd, dels ock å heden befintliga byggnader — ävensom ägorna nr 88—98 jämte delar av ägorna nr 99—102, kallade Ravintomterna och belägna mellan Malma hed och Mellersta Södermanlands järnvägs område, tomten nr 71 enligt 1831 års beteckning med vidliggande ägan Brunnsгатu-marken, ägan nr 104, ägan Malma mötesplats utvidgning nr 2, alla belägna inom Malmköpings köping, samt lägenheten Malma mötesplats utvidgning nr 1 eller Kofva Stora 1² i Lilla Malma socken av Södermanlands län må för en köpeskilling av 27,676 kronor försäljas till Malmköpings köping,

att tomten nr 7 enligt 1831 års beteckning, belägen inom Malmköpings köping — med undantag av ett område å tomtens östra del, omfattande 0.0392 hektar, vilket är avsett att ingå i en tilltänkt tomt för landstormsförråd — må för en köpeskilling av 1,131 kronor likaledes försäljas till nämnda köping,

att tomten nr 24 enligt 1831 års beteckning, belägen inom Malmköpings köping, med därå befintliga byggnader må för en köpeskilling av 15,000 kronor försäljas under hand,

att ägan nr 103 ä och ö samt delar av ägorna nr 99—102, belägna inom Malmköpings köping öster om Mellersta Södermanlands järnvägs område, må för en köpeskilling av tillhoppa 4,500 kronor försäljas under hand,

att för bildande av tomt för landstormsförråd, omfattande kvarteret Tyghuset inom Malmköpings köping, må ej mindre från domänstyrelsens till arméförvaltningens fortifikationsdepartementets förvaltning överflyttas ett område om 0.0320 hektar av landsfiskalsbostället 1 mantal Malma nr 1 än även inköpas dels för en köpeskilling av 15,000 kronor tomten nr 9a2 med därå befintliga byggnader, dels ock för en köpeskilling av 2,225 kronor följande köpingen tillhörande områden, nämligen av 1 mantal Malma nr 2 ett område om 0.0012 hektar samt av Förrådstomten nr 1 två områden, det ena om 0.1957 hektar och det andra om 0.0256 hektar,

att de å en fortifikationsdepartementets förenämnda skrivelse den 15 februari 1926 bilagd förteckning över kronan tillhöriga byggnader å eller invid Malma hed under rubrikerna A och B upptagna byggnader må för en köpeskilling av 17,500 kronor försäljas till Malmköpings köping,

att fastighetsförsäljningarna skola ske mot villkor i övrigt, att köparna ikläda sig alla för avsöndring och lagfart erforderliga kostnader, samt

att av inflytande köpeskillingar må bestridas såväl med försäljningarna förenade utgifter för kronan som kostnaderna för omförmälda fastighetsförvärv för kronans räkning ävensom ett belopp av 993 kronor, som

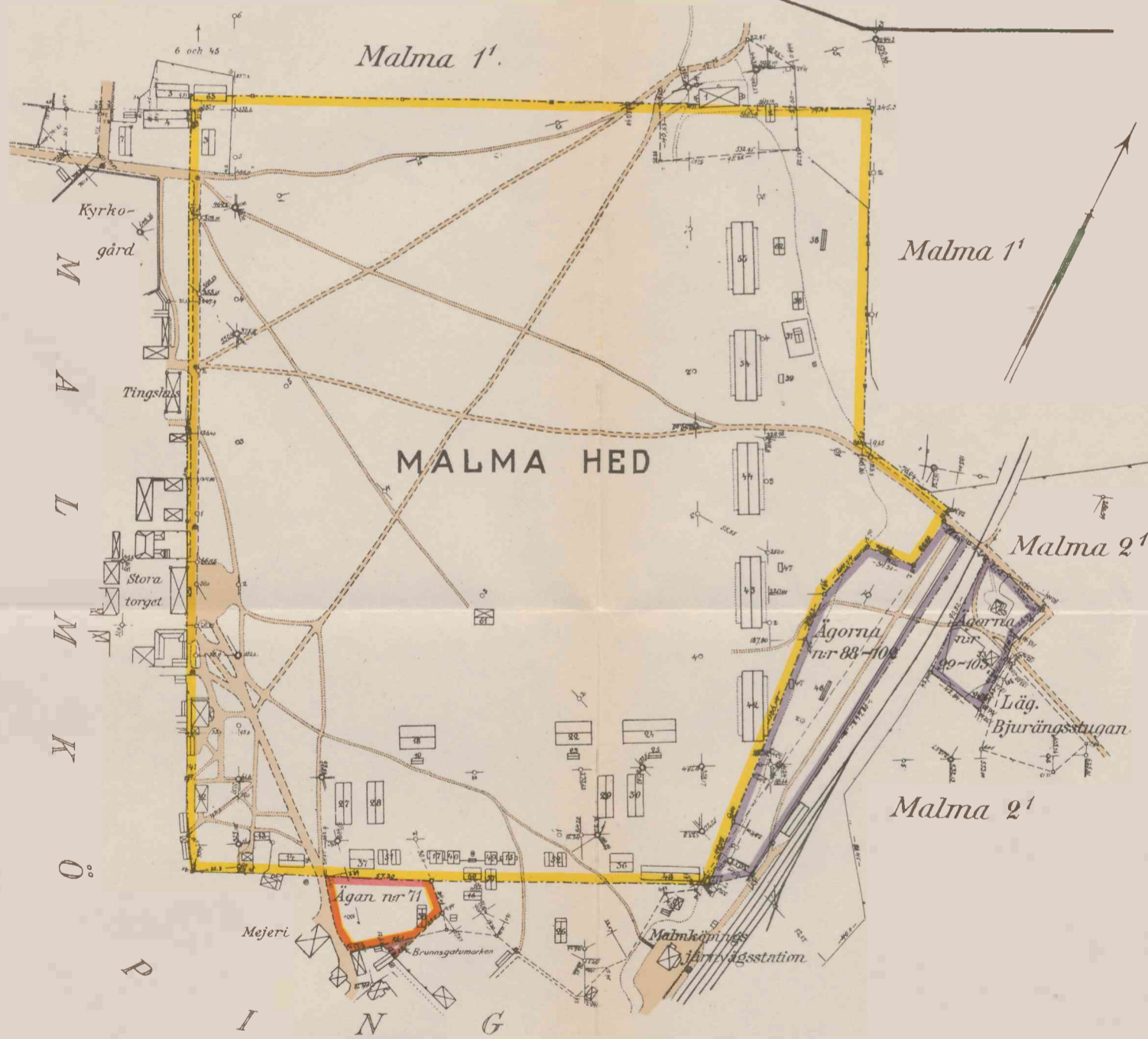
avses att tillgodoföras statens domäners fond såsom ersättning för förut angivna områden om tillsammans 0.3076 hektar av landsfiskalsbostället 1 mantal Malma nr 1, samt att återstoden må tillgodoföras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål med undantag av de medel, som inflyta för försålda fastigheter tillhörande förenade mötespassevolanskassornas fond, vilka medel skola tillgodoföras sistnämnda fond.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Erik von Horn.

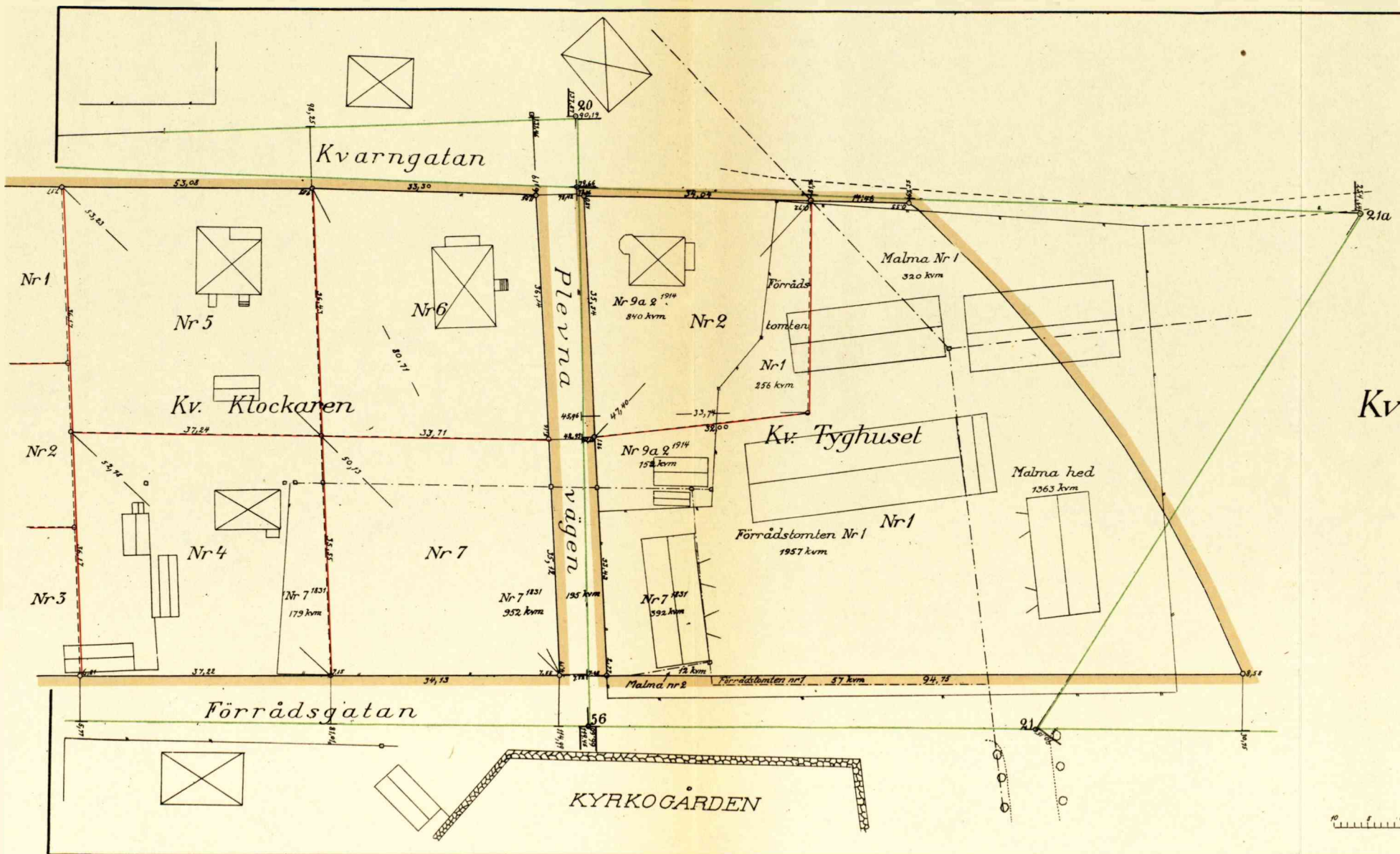
KARTA
 över
MALMA HED,
 Brunnsgatunarken,
 Ägorna nr 71 och 88-104
 samt lägenheterna
 Malma 1³ och Kofva, Stora, 1²
 uti Malmköping
 upprättad för värdering år 1924 av
P. Sjöström
 Distriktslantmätare.

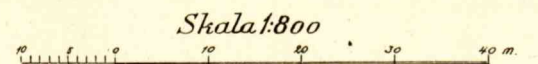
Arealer:

Malma hed	24,7400 har
Ägorna nr 88-103 väster om järnvägen	1,2930 "
öster " "	0,3870 "
Ägan nr 71	0,3125 "
" Brunnsgatunarken	0,0157 "
" nr 104	0,4080 "
" Malma 1 ³	2,9770 "
" lägenh. Kofva Stora 1 ²	1,3120 "

KARTA
 över
Kvarteret Tyghuset
 samt
Ägan Nr 7 1831
 i
 MALMKÖPING
 upprättad år 1924 av
A. Appelstam
 Distriktslantmätare

KARTA
över
Ägan Nr 24¹⁸³¹

i
MALMKÖPING
upprättad år 1925 av

A. Kjellström
Distriktslantmätare

